

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Kleine Kinderen Grote Kansen

Samen naar meer gelijke kansen.

Elke leraar is een taalbewuste leraar.

Taalscreening, taalstimulering, taalbeleid

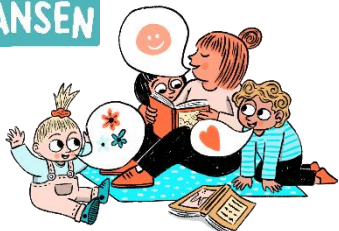
Kris Van den Branden

KOALA

SCREENINGSINSTRUMENT

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

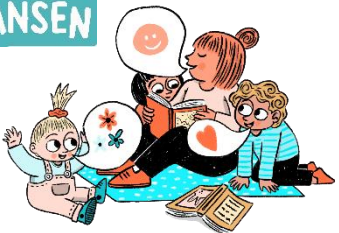

WAT?

Verplichte taalscreening bij aanvang van het leerplichtonderwijs om kleuters te identificeren die baat hebben bij (extra of intensievere) taalstimulering.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Afname bij 1955 Kleuters,
geboren in 2015

In 85 scholen

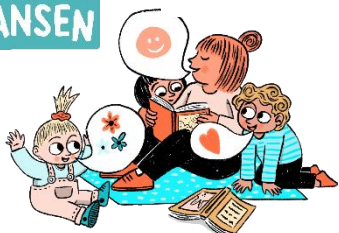

Afname op papier: 1372

Afname op tablet: 583

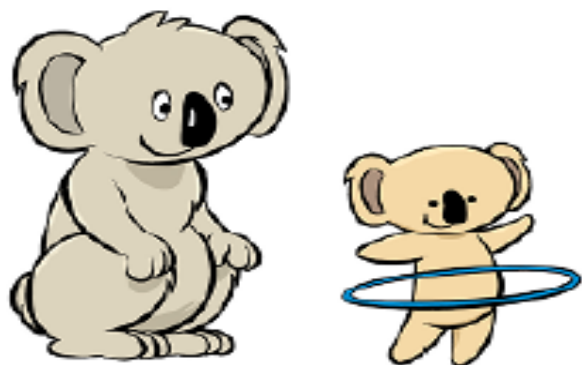
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

VOORBEELD

SOORT OPDRACHT

BESCHRIJVING

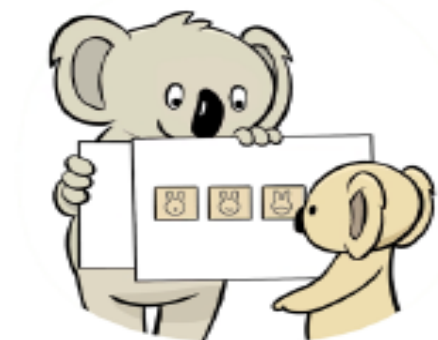
doe-opdracht

De kleuter voert een handeling uit op basis van een mondelinge boodschap.

zoek-opdracht

De kleuter zoekt iets of iemand op een prent op basis van een mondelinge boodschap.

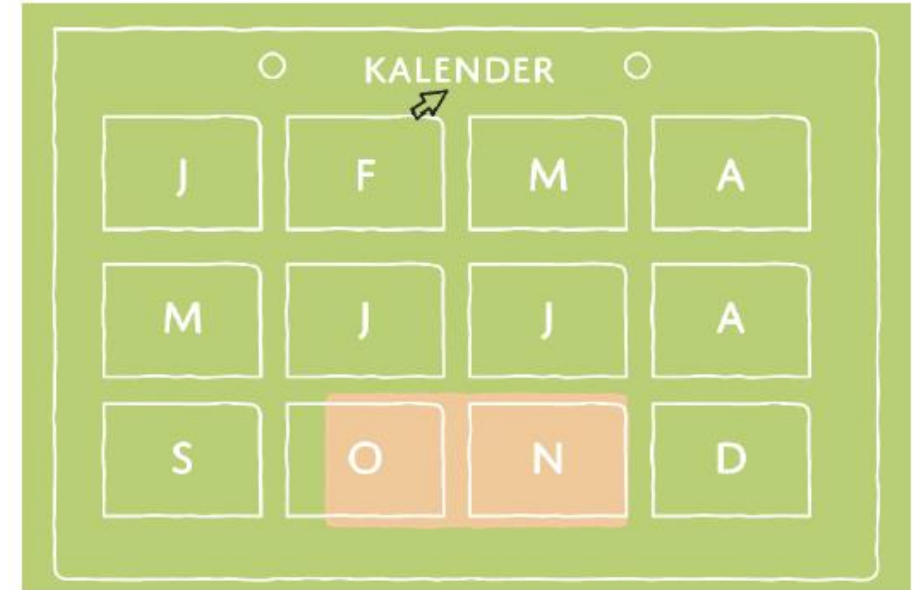

kies-opdracht

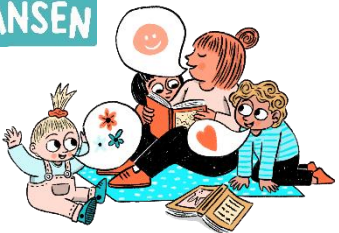
De kleuter kiest uit vier plaatjes het juiste antwoord op basis van een mondelinge boodschap.

WANNEER?

Ten vroegste op 10 oktober
en ten laatste op 30 november.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

RESULTATEN BINNEN DE DRIE KLEURENZONES

Groene zone

Boven cesuur A

- Doe zo verder: deze kleuters kunnen met jouw basisaanpak voldoende evolutie doormaken op vlak van taalontwikkeling doorheen de derde kleuterklas.

Oranje zone

Tussen cesuur A en B

- **Wees alert:** deze kleuters hebben mogelijk extra ondersteuningsmaatregelen nodig om voldoende evolutie door te maken op vlak van taalontwikkeling in de derde kleuterklas.

Rode zone

Onder cesuur B

- **Wees zeer alert:** deze kleuters hebben waarschijnlijk intensieve extra ondersteuningsmaatregelen nodig om voldoende evolutie door te maken op vlak van taalontwikkeling in de derde kleuterklas.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

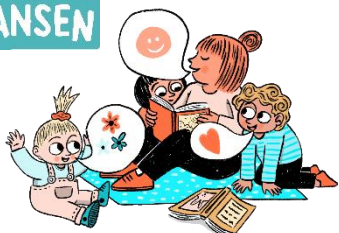

VERBREDING VAN DE BEELDVORMING

Samen met de inschatting van de leraar en eventuele verbredende en verdiepende observaties, geven de resultaten van KOALA aan of taalstimulering nodig is.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat is KOALA en wat is het niet?

WEL

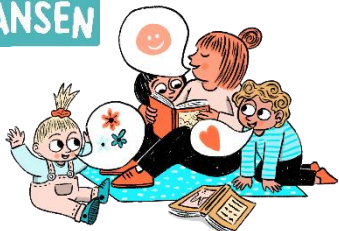
Een screeningsinstrument dat je helpt om aan het begin van het schooljaar de taalvaardigheid Nederlands van je kleuters objectief en betrouwbaar te bepalen en de kleuters te identificeren die extra taalstimulering behoeven

NIET

Een test die bepaalt of kleuters naar het eerste leerjaar mogen

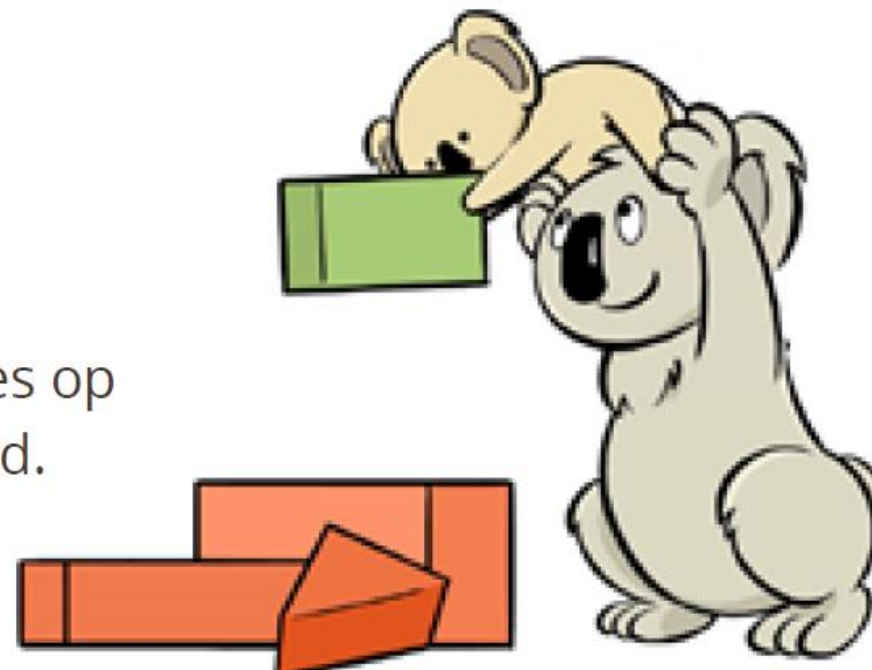
Een test die verdere observaties van kleuters overbodig maakt

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

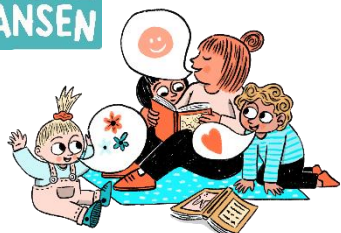

EN DAARNA: ACTIE!

Het schoolteam beslist welke taalstimulerende acties op kind-, groeps- en schoolniveau worden uitgevoerd.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat is goede taalstimulering?

Onderzoek naar vroege tweedetaalverwerving Nederlands door anderstalige kleuters (cf. Boderé, 2017; Verhelst, 2002; Frijns, 2017; Hadley, Newman & Mock, 2020)

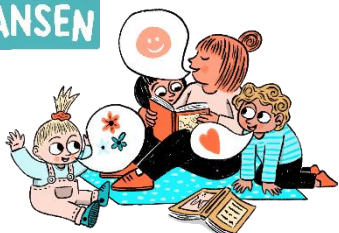
Snelst verworven woorden door anderstalige kleuters

Woorden die door de kleuterleidster worden aangeboden in het kader van leuke activiteiten die de kleuter zinvol vindt

Woorden die binnen zulke activiteiten gekoppeld worden aan bewegingen, concrete voorwerpen en ervaringen, spelmomenten....

Woorden die de kinderen spontaan gaan gebruiken omdat ze hun spel en verkenning van de wereld verrijken

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

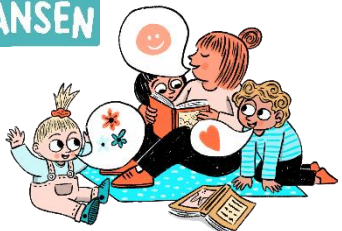
De gewone klasdag: een goudmijn voor taalstimulering

Knoop **de hele dag** rijke gesprekken aan met kleuters:

- Bied hen rijk taalaanbod
- Bied hen rijke kansen tot spreken en reageer op hun uitingen

TAAL DE HELE DAG!

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

“Taalleren hangt uiteindelijk niet af van een paar supermomenten, maar van de aaneenschakeling van duizenden kleine interacties” (Van den Branden, 2011, p. 296)

Frijns, 2017

3 interactiestijlen

- Non-productief
- Passief-productief
- Actief-productief

Taalvaardigheid***

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Actief-productieve interactiestijl

Veel open vragen

Geïnteresseerd doorvragen

Rijk herformuleren van wat kinderen proberen te verwoorden

Taal gebruiken om te redeneren, verbanden te leggen....

Kind is volwaardige participant aan gesprek en klasgebeuren (zelfbeeld)

Openheid voor de eigen taal van de kinderen

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

(Frijns, 2017; Black, 2014)

TALK-principes

T: bouw echte, uitgebreide conversaties rond onderwerpen die kleuters interesseren en geef kleuters kansen om uitgebreid te spreken

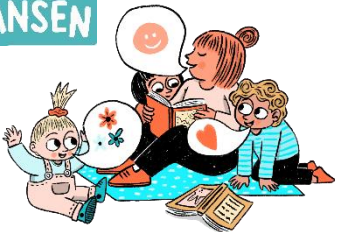
A: Stel open vragen

L: Luister naar kleuters en bouw verder op hun inbreng (bv. doorvragen, rijk herformuleren)

K: Zorg ervoor dat ALLE kleuters kunnen participeren

(Hadley, Newman & Mock, 2020)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

TALK-principes: van 3 naar 5, 7, 9...

IRF

LK: Alysia, wat is dat?

KL: Dak

LK: Heel goed, een dak

5, 7, 9...

LK: Alysia, wat ga je doen?

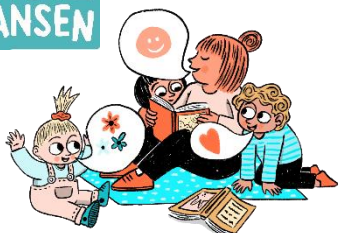
KL: Da pakke

LK: Ha, je gaat een plank halen.
En waarom ga je dat doen?

KL: Dak

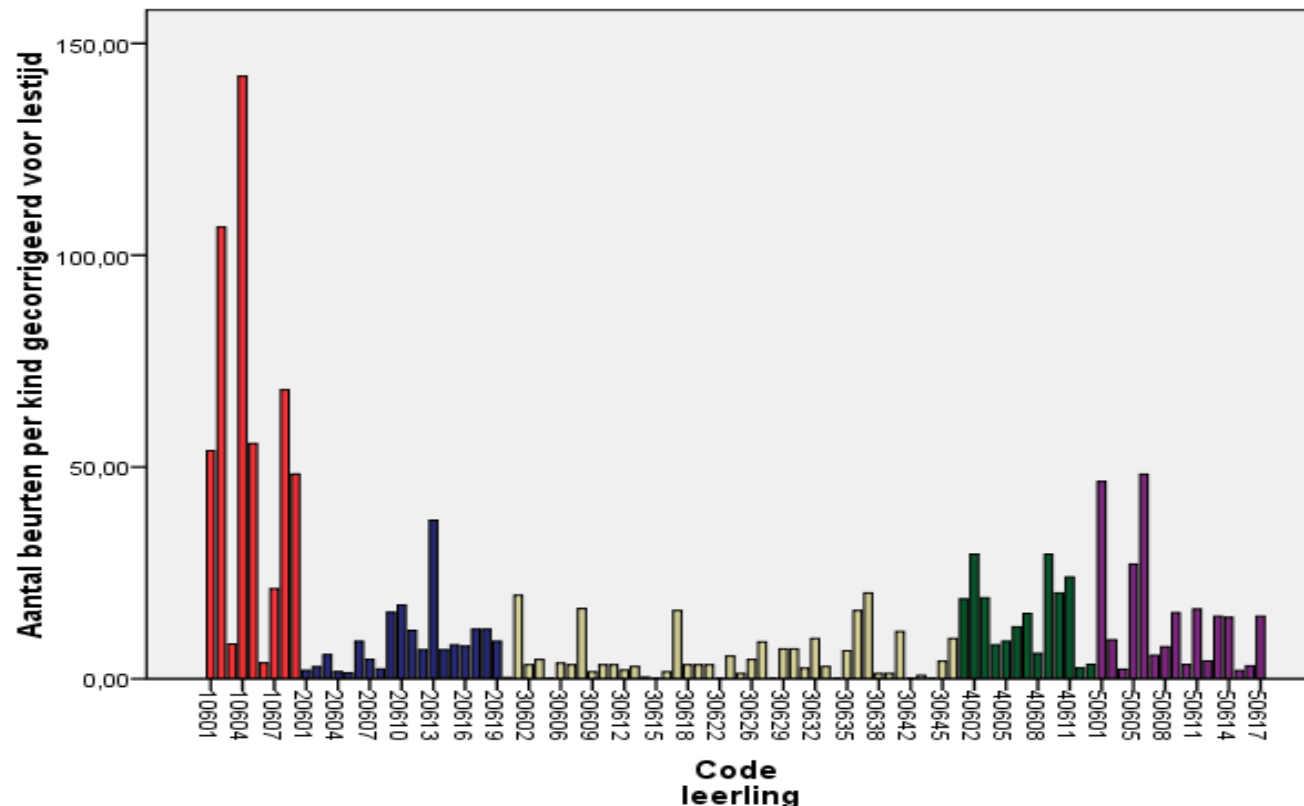
LK: Aha, je wilt er een dak voor
het konijnenhok mee maken!
Slim! En waarom wil je dat doen?

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

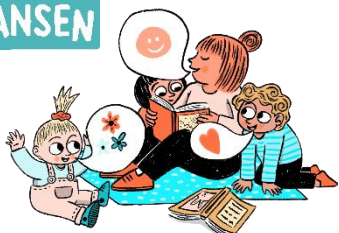
Rijke interactie in de hele basisschool met alle kinderen!

AMINE	80
ADNANE	62
MOH.	52
AHLAME	47
AMELINE	39
ELISSA	34
YOUNESS	31
AMIRA	30
ANISSA	27
YASMINA	18
ABDEL	18

(Verhelst, 2012; Van Gorp, 2014)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Het belang van voorlezen

Bereidt kinderen voor op het zelf leren lezen en verhoogt klank-letterbewustzijn

Verhoogt de leesmotivatie

Vergroot de taalvaardigheid

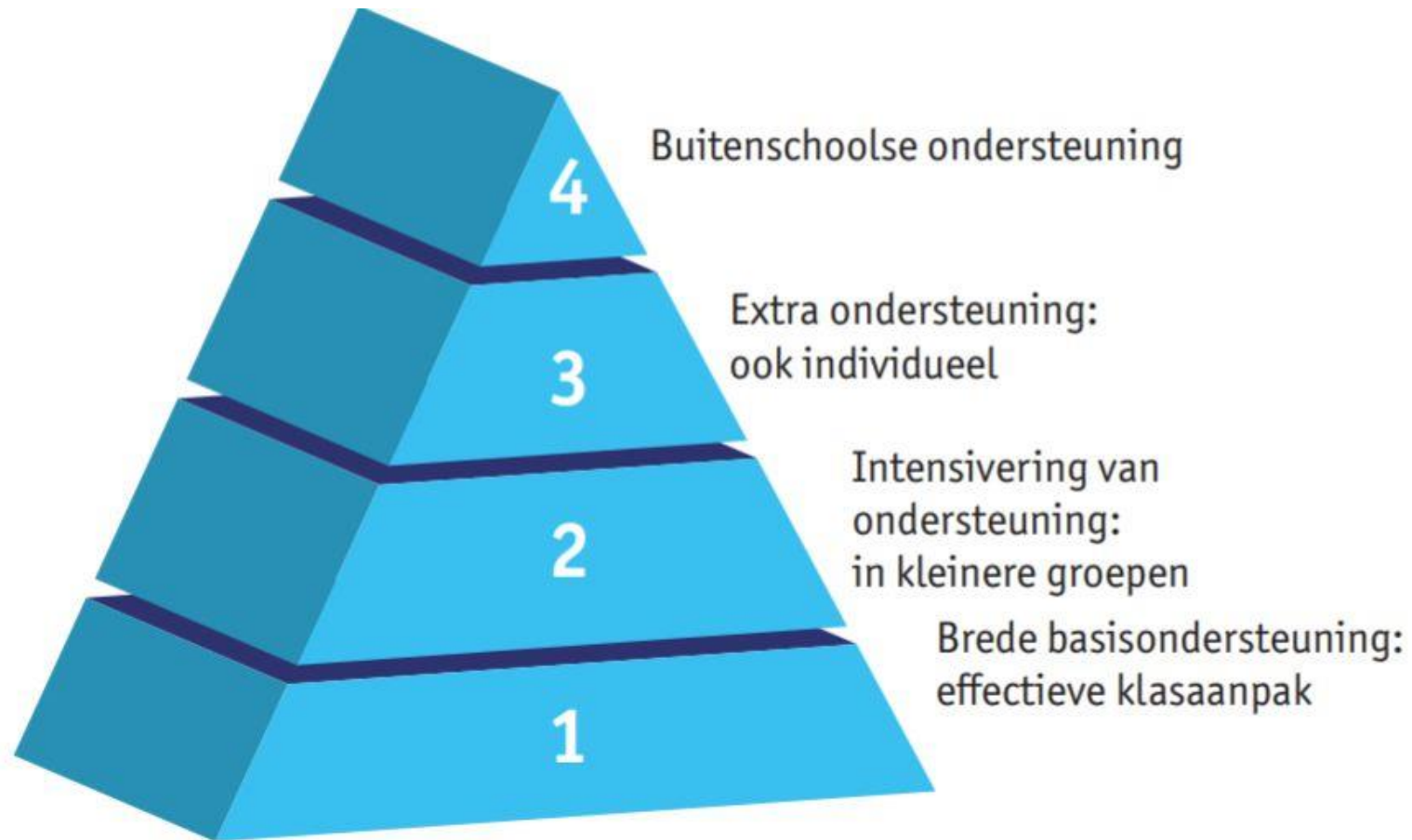
Vergroot het verbeeldingsvermogen en de kennis van de wereld

Vergroot de woordenschat

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

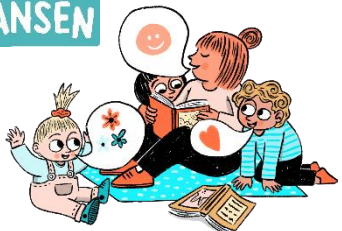

Meerlagig ondersteuningsmodel

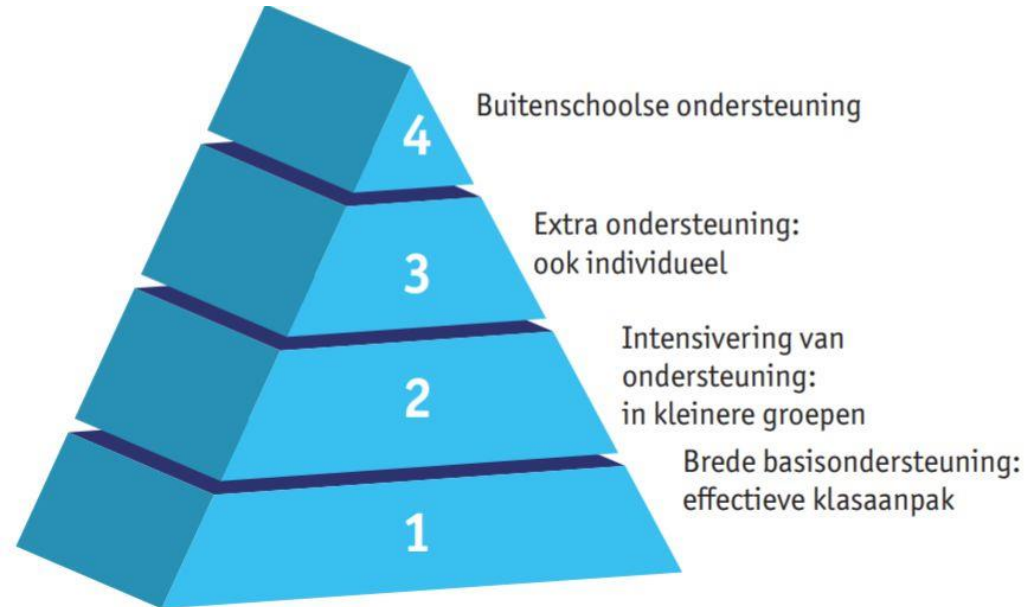

(Geudens e.a., 2021)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Meerlagig ondersteuningsmodel

**Pas in alle lagen
van het model de
principes van rijke
interactie toe +
zorg voor
verbindingen
tussen de lagen**

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

De twee dimensies van een goed talenbeleid

Leeromgeving voor leraren

- Collectief leren
- Geschikte materialen
- Partnerschappen

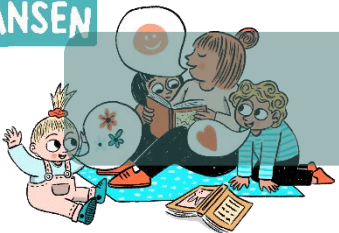
Sterk taalonderwijs

- Focus op onderwijs in de klas
- Evidence-based

Competenties en praktijken van leraren

Taalcompetenties leerlingen

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

T

Together

E

Everyone

A

Achieves

M

More

Gedeelde zorg

Samen lessen/projecten voorbereiden, geven en nabespreken

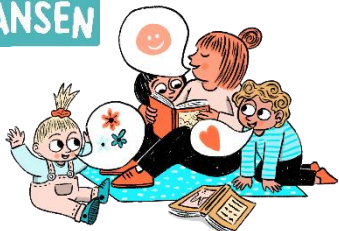
Co-teaching

Samen evaluatiegegevens verzamelen, uitwisselen en bespreken

Samen het eigen onderwijs evalueren en eruit leren om het onderwijs nog krachtiger te maken

Samen een visie op taalstimulering ontwerpen en die samen in de praktijk proberen te brengen = TAALBELEID

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Bruggen bouwen binnen én buiten de school

- Krachtige taalstimulering in de kinderopvang
- Bouw bruggen met opvang, ouders, gemeentelijke projecten, buurtwerking, kinderspeelpleinen, zomerkampen
- Samenwerking met de bib
- Bouw bruggen met NT2-onderwijs voor ouders

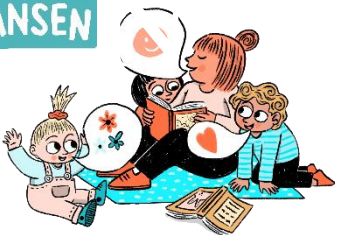

Conclusie

Werken aan taalstimulering
gaat over het leggen van
rijke **verbindingen**

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Vragen?

Lees meer op de blog
duurzaamonderwijs.com